

NAGYKOVÁCSI TEMETŐ KONCEPCIÓTERV

Tájépítész tervezők:

Dr. Almási Balázs
Dr. Balogh Péter István
Karlócai Dr. Bakay Eszter

Munkatársak:

Kelemen Edmond István
Kóbori Dorottya
Wang Xiao

Megrendelő:

Nagykovácsi Önkormányzat
2094 Nagykovácsi, Kossuth Lajos u. 61.

2017. október

ALAPINFORMÁCIÓK, MEGRENDELŐI IGÉNYEK	01
KÜLSŐ KÖRNYEZET VIZSGÁLATA	02
HALLGATÓI MUNKÁK KÖVETKEZTETÉSEI	03
ANALÍZIS:	
Szerkezeti vizsgálat	05
Helyszínrajz	06
Zöldfelület	07
Infrastrukturális elemek, kerítés	08
Karakterformáló / térszervező elemek	09
Bejáratok, úthálózat	10
TERVEZETT ÁLLAPOT:	
Funkcióséma	11
Parcellák	12
Bejáratok, úthálózat	13
Átnézeti helyszínrajz 1:500	14
Zöldfelület fejlesztési javaslat	15
TERVEZETT ÁLLAPOT - RÉSZTERÜLETEK:	
Umaoszlopok parcellája	17
Umasírok parcellája	18
Szóróparcella	19
Nyugati telekhatár kerítés alternatív megoldás	20
Vízvételi hely - I. változat	21
Vízvételi hely - II. változat	22
Új Temető utcai bejárat	23
Új Bánya utcai bejárat	24
KÖLTSÉGBECSLÉS	25

A MUNKA TÁRGYA

A Nagykovácsi temető felújítása, koncepcióterv készítése

A MEGBÍZÓ

Nagykovácsi Önkormányzata

A MEGBÍZÓ KÉPVISELŐJE

Györgyi Zoltán

főépítész

A TERVEZÉSI TERÜLET NAGYSÁGA

17091 m²

ÖVEZETI BESOROLÁS

Kte - különleges temető terület

MEGRENDELŐI IGÉNYEK

Az Önkormányzat, mint megrendelő részéről az alábbi igények merültek fel, amelyeket a 2017. szeptember 5-i helyszíni bejáráson rögzítettünk.

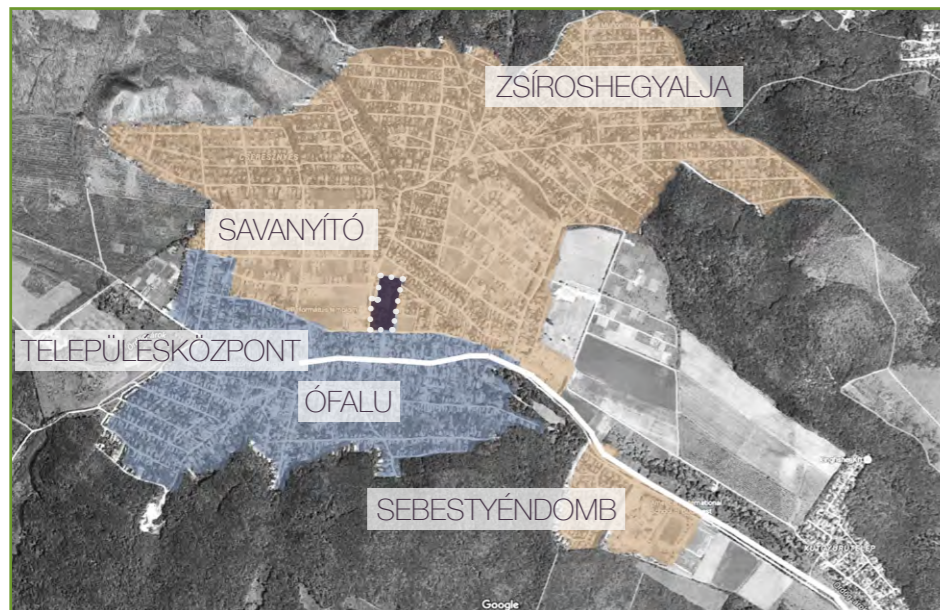
1. A temető bejáratai: a jelenlegi bejáratokon túl a temető ÉK-i sarkában a Temető utca felől új bejárat nyitásának igénye merült fel. A jelenlegi bejáratok közül a Bánya utcai bejárat ne legyen túl hangsúlyos és szükség esetén áthelyezhető. A Sport utcai főbejáratnál hamarosan új kapu kerül elhelyezésre.
2. A Temető utcai új bejárat helyét a helyszínen egyeztettük. A bejövő terepileg kissé lejtős járda törését egy épített objektummal érdemes megtámasztani. A komposzt tároló és fenntartói rész átkerülhet a hátsó újonnan nyitandó személyi bejárat közelébe, térileg leválasztható módon.
3. A Bánya utcai bejárat közelében lévő urnafalak elbonthatók, illetve a temető más részére áthelyezhetők.
4. A Bánya utcai bejárat közelében lévő szabad, gyepes tér alkalmas lehet a szóróparcella elhelyezésére.
5. A temető területén urnás temetkezésre több lehetőséget kell biztosítani urnafalak illetve urnasírok elhelyezésével. Hosszú távon a hagyományos ill. urnás temetések aránya 50-50% körül lesz.
6. A jelenlegi hagyományos betemetésű parcellákban a sírhelyek megváltása a közeljövőben várható, melynek kapcsán feltehetően a helyek kb. 1/3-a felszabadul. Ez lehetőséget nyújt ezeken a parcellákon belül új hagyományos betemetésű sírhelyek kialakítására, valamint a parcellák „fellazítására” egy-két magasabb növény illetve régi sváb sírkő elhelyezésével.
7. A meglévő betonelemes kerítés a Sport utca és Bánya utca mentén megtartandó, és a tervek szerint borostyánnal lesz befuttatva.
8. A nyugati telekhatáron húzódó rossz állapotú kerítés előtt a temető telkén belül egy horganyzott, növényvel befuttatható fémszerkezet kerül kialakításra, mely támasztékként szolgál a tervezett kb. 3 m magas borostyán „fal” számára.
9. A meglévő vízvételi pontokon egységesen a Városszépítő kft. CSONGOR ivókútja lesz elhelyezve. Meg kell oldani az öntözőkannák kulturált tárolását a vízvételi hely közelében.
10. A temetőben közvilágítás kiépítése nem szükséges.
11. A gesztenyefák rendszeres kezelése aknázómoly ellen megoldott, így további gesztenyefák ültethetők a meglévő állomány ifjítására.

KÜLSŐ KÖRNYEZET VIZSGÁLATA

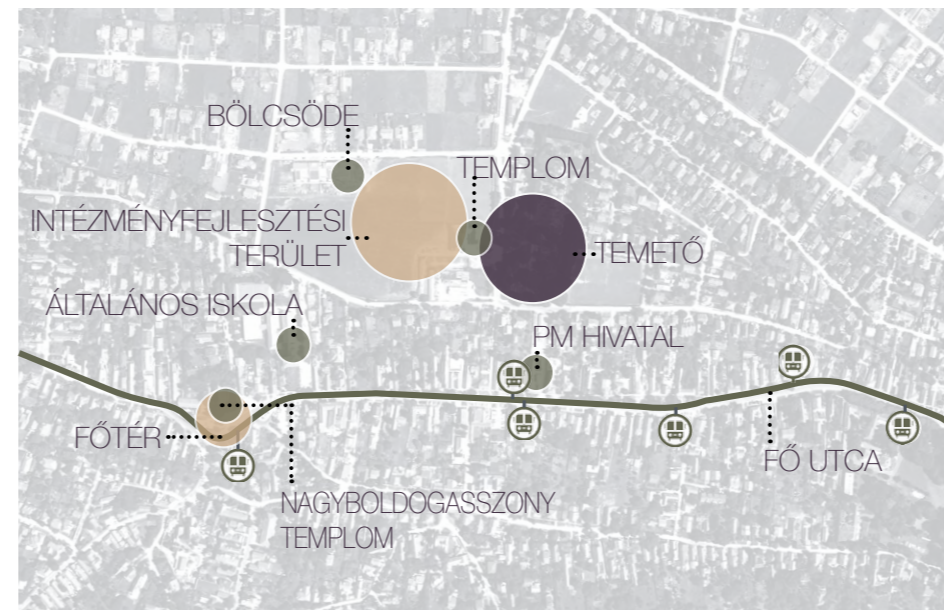
A nagykovácsi temető a hagyományos és az új településrész határán terül el. A Kossuth Lajos utca felől ahol a legfontosabb középületek és kereskedelmi egységek találhatóak, illetve az itt közlekedő 63-as busz megállójából 1-2 perces sétával megközelíthető. A helyi buszjárat megállója a temető Bánya utcai bejárata környékén található.

A temető déli, Sport utcai oldalán kapcsolódik a hagyományos település-

központ, jelenleg ebből a irányból a legintenzívebb a megközelítés. A temető közvetlen közelében a Bánya utca túloldalán lévő területen található az új református templom, és itt épül fel a jövőben az új településközpont. Keleti oldalán egy szakaszon sportpályákkal határos. A temetőtől északra az Arany János utcai játszótér, illetve a tervezett sportpark terül el. A nyugati ill. keleti telekhatár egy szakaszán családi ház kertek találhatóak.

Települési egységek

Települési kapcsolatok

Temető közvetlen környezetének funkciói

TERVEZÉSI ELŐZMÉNYEK

A Nagykovácsi temető felújítását a SZIE Tájépítészeti Kar hallgatói 2016-ban a tavaszi félév során készítették koncepcióterveket. A feladat aktualitását – többek között – a frissen elkészült új ravatalozóépület adta. Az Önkormányzat, mint „megbízó” tág teret engedett a hallgatói elképzeléseknek, és elsősorban a terület problémáira való rávilágítás, illetve egy javaslati „ötletbörze” összeállítása volt a cél, mely elősegítette a további döntéshozatalt.

A hallgatók csoportokban dolgoztak és négy tervjavaslat született, melyet 2016. júniusában a hallgatók a Nagykovácsi Önkormányzat képviselőtestületének prezentáltak, és digitális

formában is a hivatal rendelkezésére bocsájtották. Koncepciótervünk készítése során az első lépés a hallgatói munkák tanulmányozása és a felvetések értékelése volt.

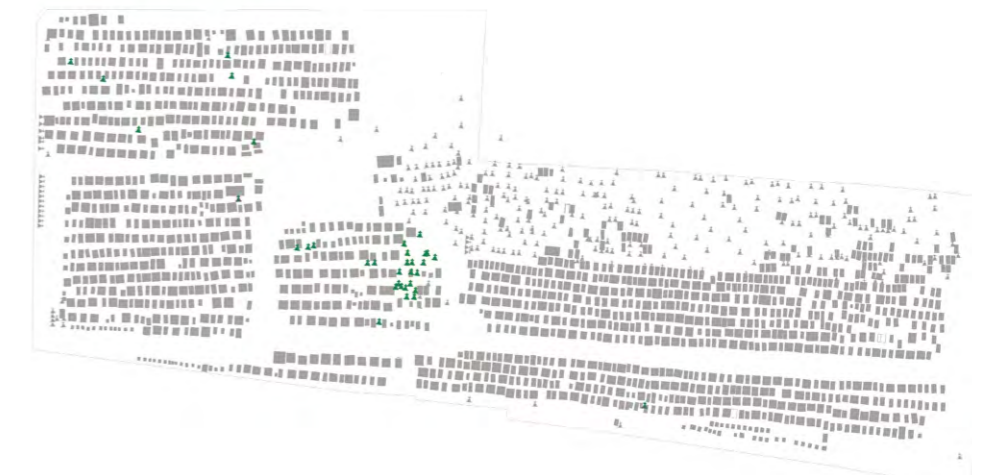
A hallgatói munkákra általában jellemző a rendkívül alapos vizsgálat a tágabb és szűkebb környezet, illetve a tervezési terület tekintetében egyaránt. Minden hallgatói csoport feltüntette a temető területén található kulturális értékeket, a közösségi emlékezés szempontjából fontos sírokat, emlékműveket, keresztet. A javaslati munkarészekben mindenhol feltűnik a Bánya utcai kapu áthelyezése.

- JELMAGYARÁZAT**
- Temető
  - Református templom
  - Nagyboldogasszony-templom
  - Jelenlegi településközpont
  - Új településközpont
  - Temető bejárata

1. ábra: Analízis (Szerzők: Thurnay Júlia- Szekercés Ivett – Varga Viktória)

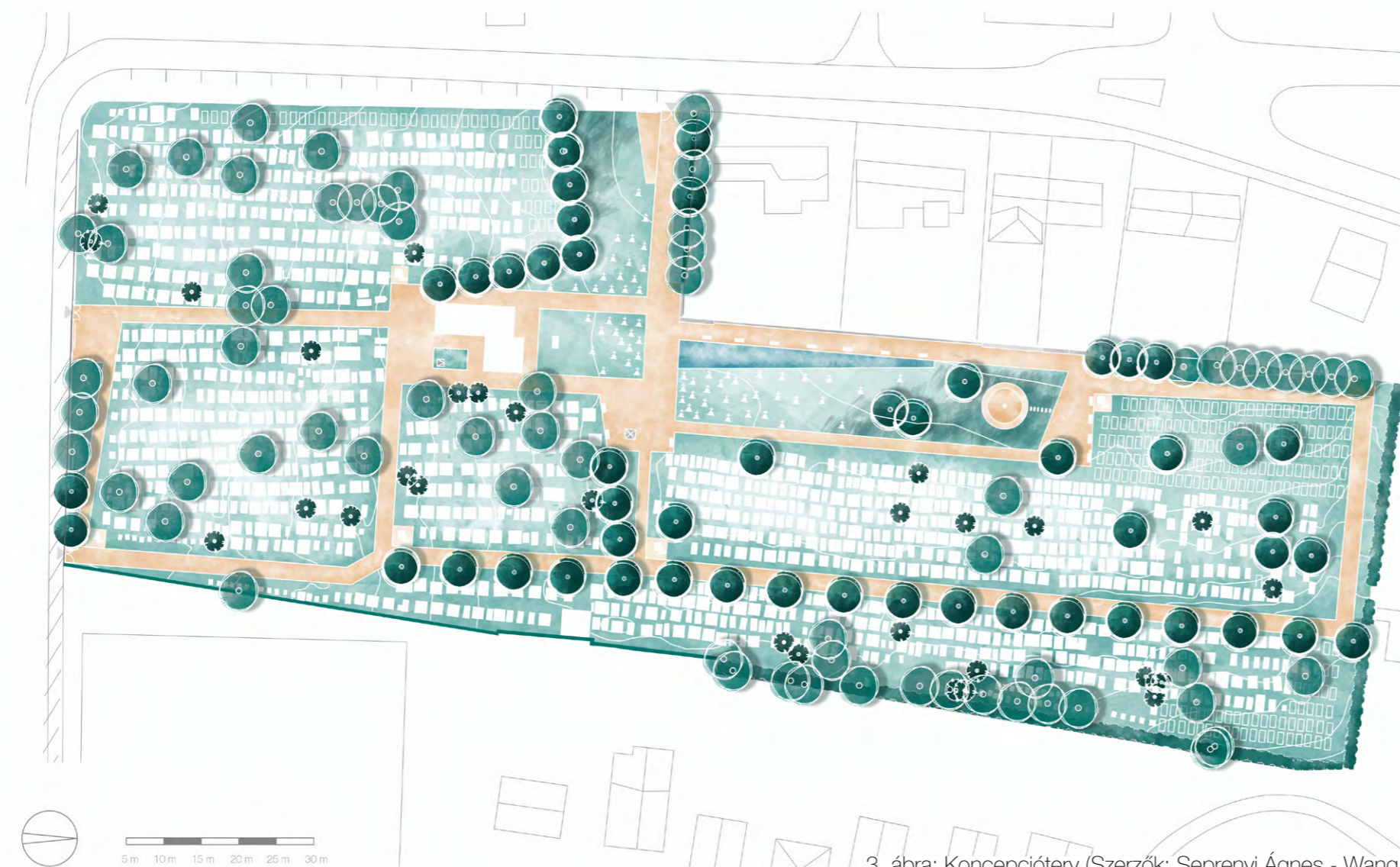
MEGTARTOTT SVÁB SÍROK: 33 db

2. ábra: Aktív betemetési parcellákban elszórtan megjelenő régi sváb sírok (Szerzők: Thurnay Júlia- Szekercés Ivett – Varga Viktória)

Kiemelendő az első tervjavaslat erős analízise (1. ábra), az aktívan látogatott sírhelyek, az új betemetési helyek gondos elkülönítése. Továbbgondolásra érdemes ötlet volt, hogy feltüntették az aktív betemetési parcellákban elszórtan megjelenő régi sváb sírokat is (2. ábra).

A második hallgatói csoport munkájából elsősorban a program, azaz az értékörzés / kortárs / falusias koncepció emelendő ki, melyhez jól illeszkedik a terv grafikai világa is. További erőssége a logikusan felépített koncepcióterv (3. ábra).

3. ábra: Koncepcióterv (Szerzők: Seprenyi Ágnes - Wang Xiao)

TERVEZÉSI ELŐZMÉNYEK

A harmadik tervjavaslatban megjelenő szóróparcella helye és kialakítása a most elkészített koncepciótervben továbbgondolva áttemelésre került (4. ábra). A hagymás növények tömeges alkalmazása a temető egyes részein szintén megfontolandó javaslat.

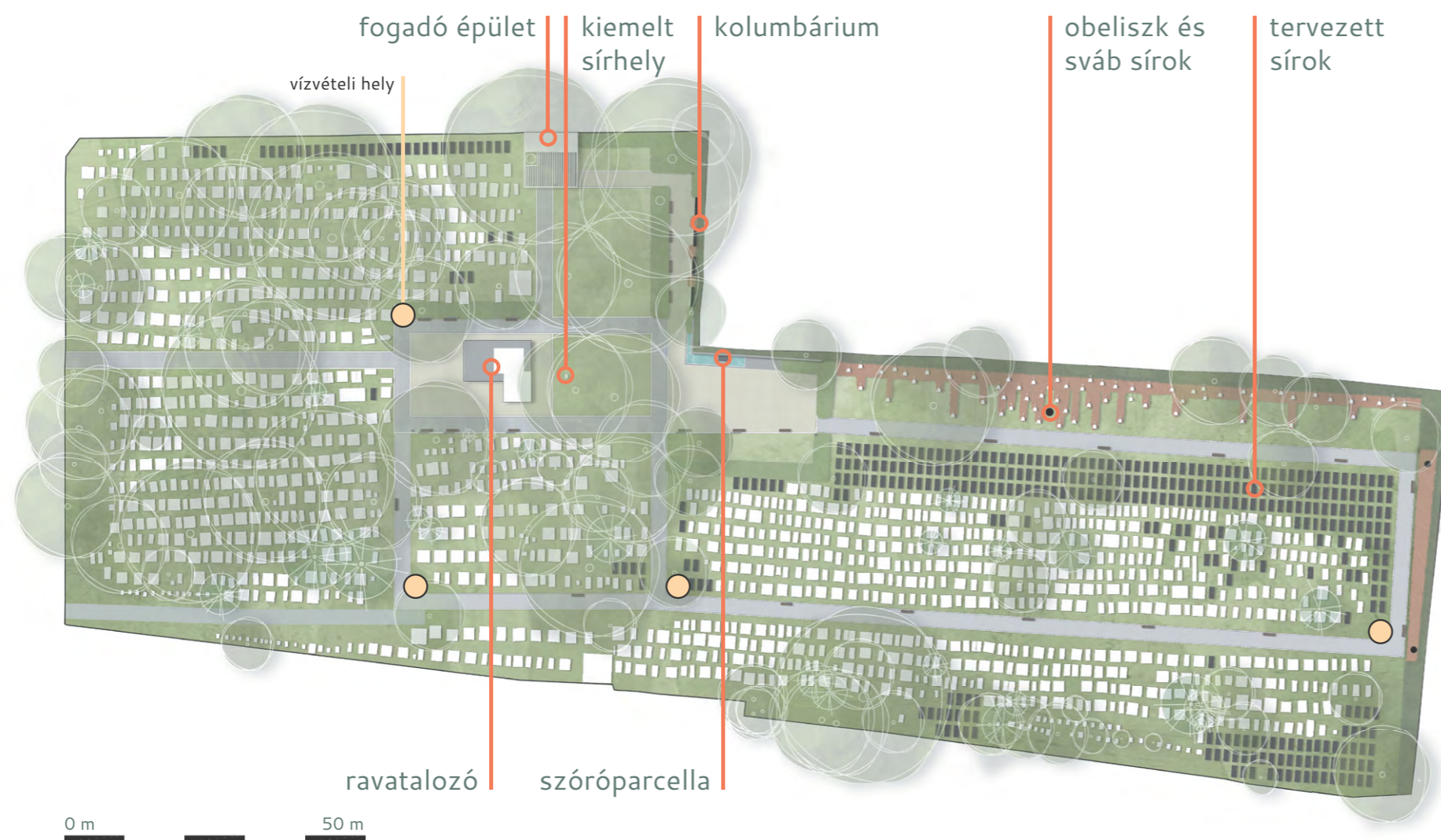
A negyedik tervjavaslatban a Bányai utcai kapu úgy kerül áthelyezésre, hogy tengelyébe kerül a Sváb emlékmű obeliszkje. Bár a koncepciótervünkben urnafal helyett más megoldási javaslat született, ebben a tervjavaslatban megjelenő urnafal és

árnyékoló együttes fény-árnyék hatása kiemelkedő (5. ábra).

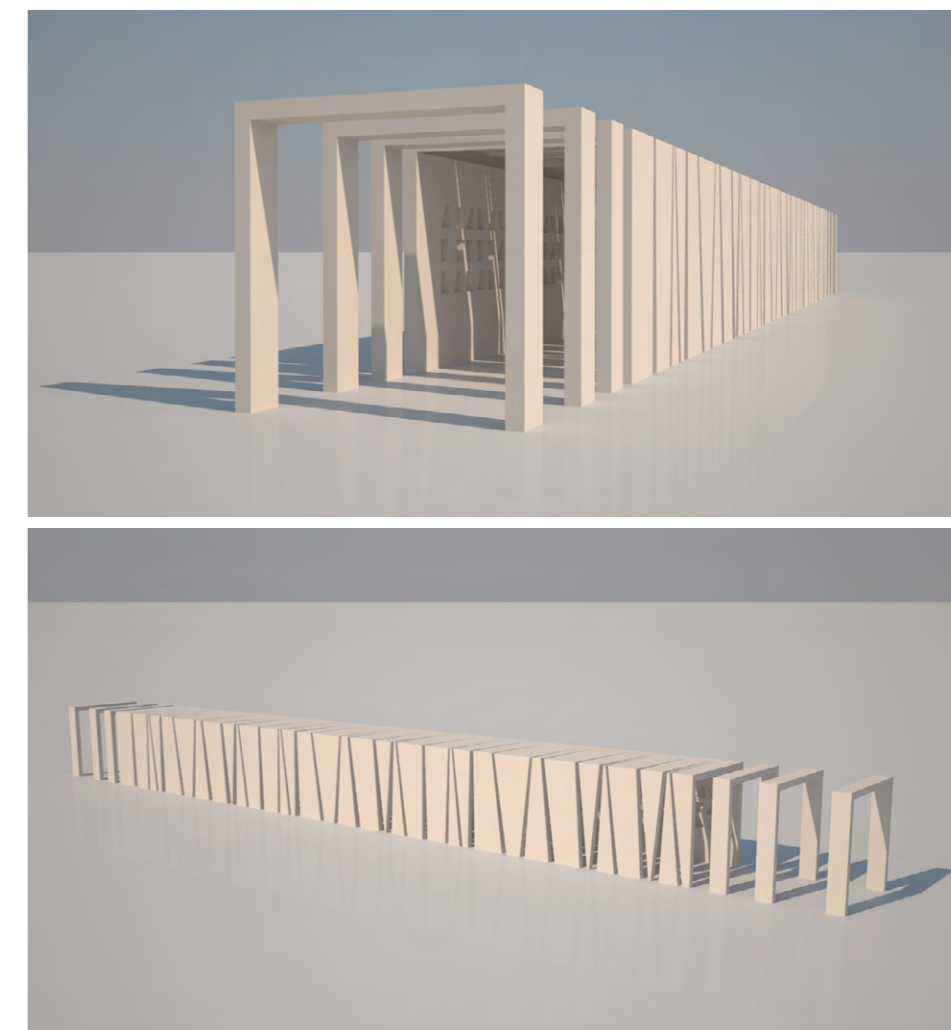
Az ötödik tervjavaslatban elsősorban a határozott és karakteresen megfogalmazott bejárat fogadó építmény ötlete került továbbgondolásra. A temetőben több ponton megjelenő, egységes kialakítású vízvételi hely – pihenő egységek gondolata szintén megfogalmazásra került itt. A terv grafikai világa kiemelkedő (6. ábra).

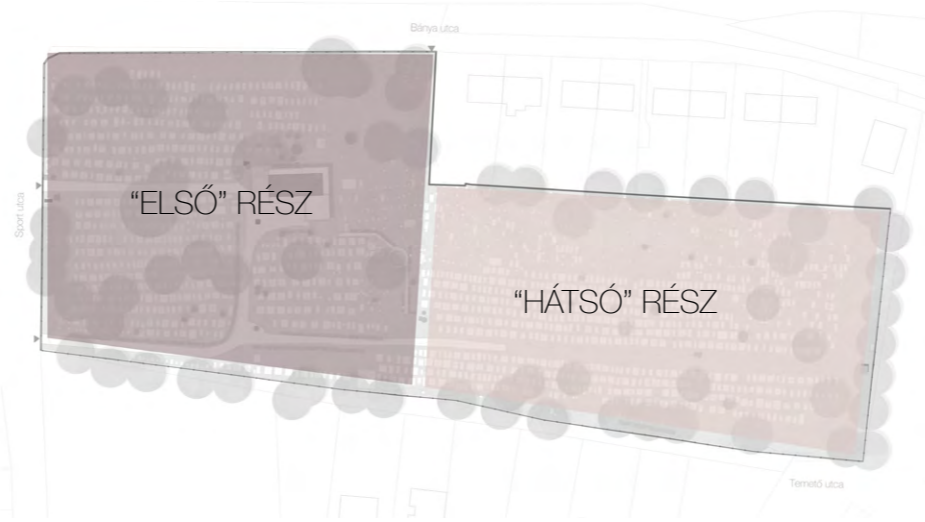
4. ábra: Urnafal és árnyékoló együttes (Szerzők: Benkó Anna - Czél Izabella)

6. ábra: Koncepcióterv (Szerzők: Kelemen Edmond – Csik Nóra)

5. ábra: Urnafal és árnyékoló együttes (Szerzők: Kóbori Dorottya – Szabó Viktor)

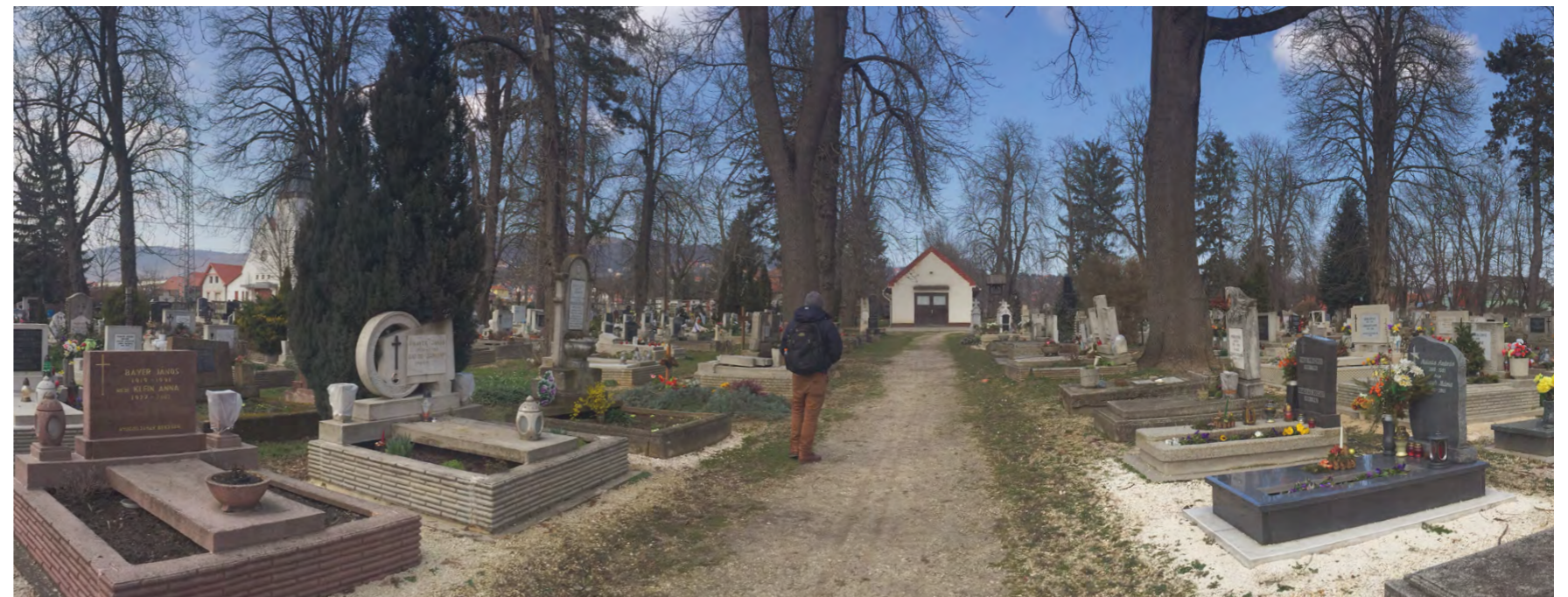

JELENLÉGI ÁLLAPOT

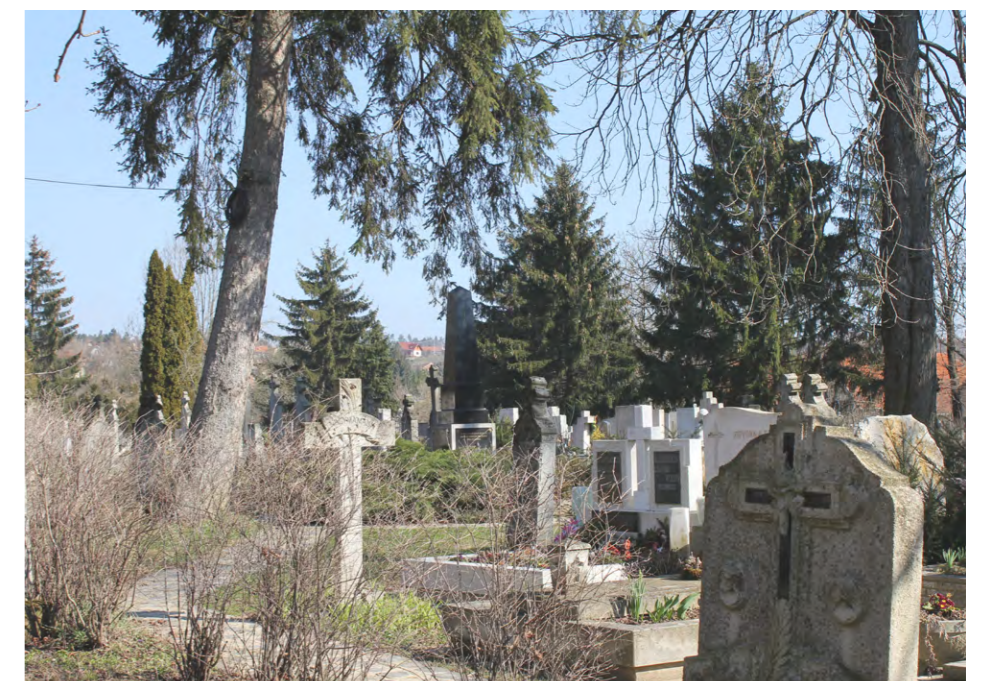
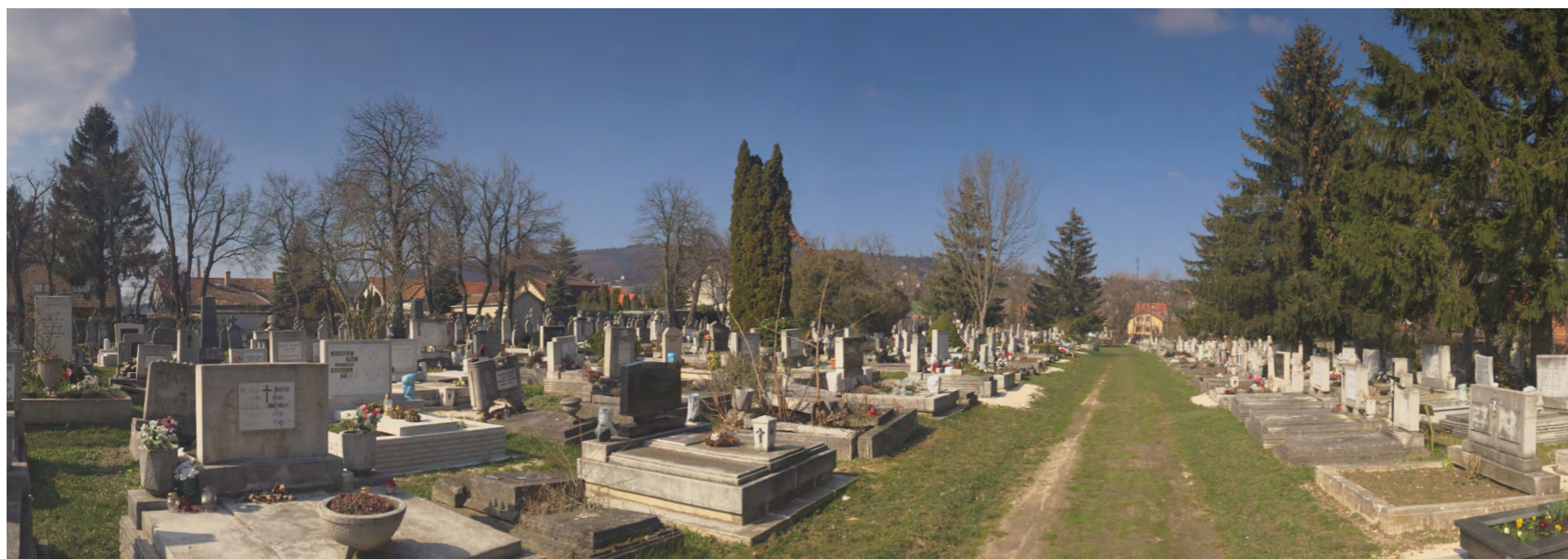
A Nagykovácsi temető területe két, egymástól jól elkülönülő részre osztható. Az „első” részt délről a Sport utca, Ny-ról a Bánya utca, K-i oldalon a sportpálya telke határolja. Északról csatlakozik ehhez az ún. „hátsó” temetőrész, melynek nincs utca-kapcsolata, csak az ÉK-i sarokban kapcsolódik a telek a Temető utca ka-

nyarulatához, ahol nincs bejárat. Így a hátsó temetőterület jelenleg csak az első részen át közelíthető meg. A hátsó területet keleti és nyugati oldalon családi házas területek, északon az Arany J. utcai játszótér határolja. A két temetőrész között megközelítés és feltártság szempontjából jelentős különbség érzékelhető.

„Első” rész: árnyékosabb terület

„Hátsó” rész: kevésbé beépített, naposabb terület

JELMAGYARÁZAT

- Utak
- Sváb sírok
- Újbetemetésű sírok
- Lombos fák
- Fenyők
- Oszlopos növekedésű tűlevelűek
- Vízvételi helyek

ZÖLDFELÜLET

A temető zöldfelületét vizsgálva feltűnő, hogy a növényzet három jól elkülöníthető szintet alkot, a magas, kb. 6-7 m magasságban kezdődő felső lombkoronaszintet, egy 2-4 m magas jellemzően tűlevelű oszlopos örökzöldekből álló szintet, illetve gyepszintet.

A magas lombkoronaszint, elsősorban árnyékolást és térbeli mennyezetet biztosít. Domináns fajai: vadgesztenye (*Aesculus hippocastanum*), luc-fenyő (*Picea abies*), illetve a magas kőris (*Fraxinus excelsior*). A következő szintet meghatározó oszlopos

növekedésű tűlevelűeket a lakosság ültette elhunyt szerettei fejfája mellé. Ez a szint elsősorban a sűrűn betemetett parcellák sivár látványának tagolásában játszik fontos szerepet, valamint a késő őszi és téli időszakban is jelentős díszértékkel bír. Jellemző

fajok: Thuja occidentalis (tuja), Juniperus (boróka) oszlopos változatok, oszlopos tiszafa (*Taxus baccata* 'Fastigiata') A temetőben csak kevés és nem konzekvens módon elhelyezett kb. 100-110 cm magas nyírt sövény található. A gyepszinten nincsenek díszítő egynyári és évelő felületek

A temető területe zöldfelületi szempontból is két részre osztható. Az első a Sport utca és Bánya utca által határolt rész, ahol a ravatalozó is áll, a hátsó rész családi házakkal és az Arany J. utcai játszótérrel határos.

Az első részen a magas lombkoronaszintet biztosító fák a területen

egységiesen helyezkednek el. Ezek zömében idős egyedek, melyek között sok a durván csonkolt. A hátsó területrészen a magas koronaszintet adó fák jellemzően a terület szélén helyezkednek el, így a terület közepén ürességet érzünk felső lombkoronaszint hiánya miatt. A hátsó területrész É-i és NY-i határán 5-6 m magas, kb. 1-1.5 m törzsmagasságú mezei juhar (*Acer campestre*) sor áll.

A fejfák mellé ültetett tűlevelűek tekintetében nem érzékelhető különbség a két területrész között.

JELMAGYARÁZAT

- Mezei juhar
Acer campestre
- Vadgesztenye
Aesculus hippocastanum
- Magas kőris
Fraxinus excelsior
- Vegyes faállomány
- Lucfenyő
Picea abies
- Meglévő fejfához ült.
örökzöld
- Cserjefolt

Aesculus hippocastanum

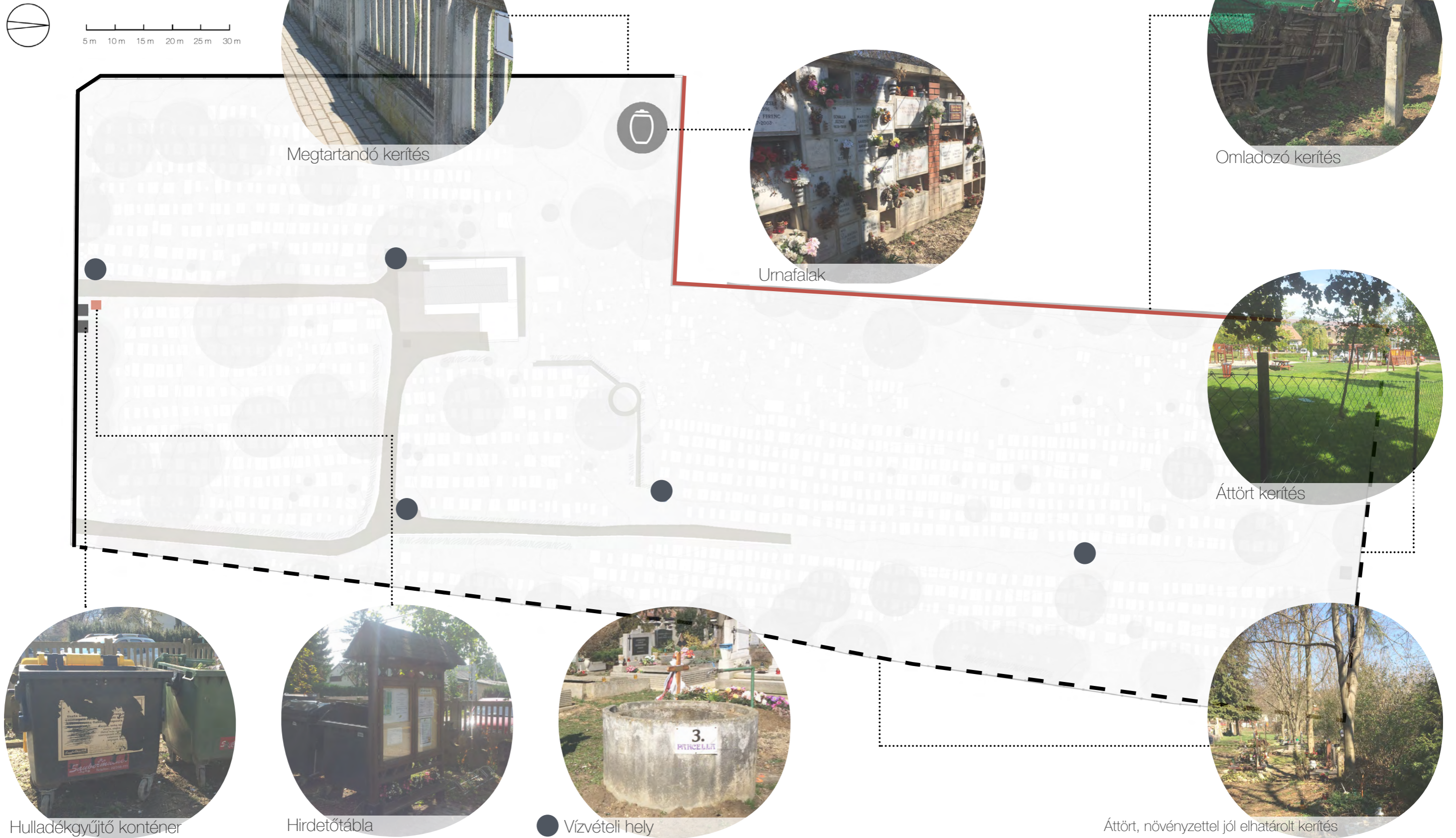

Fraxinus excelsior

Picea abies

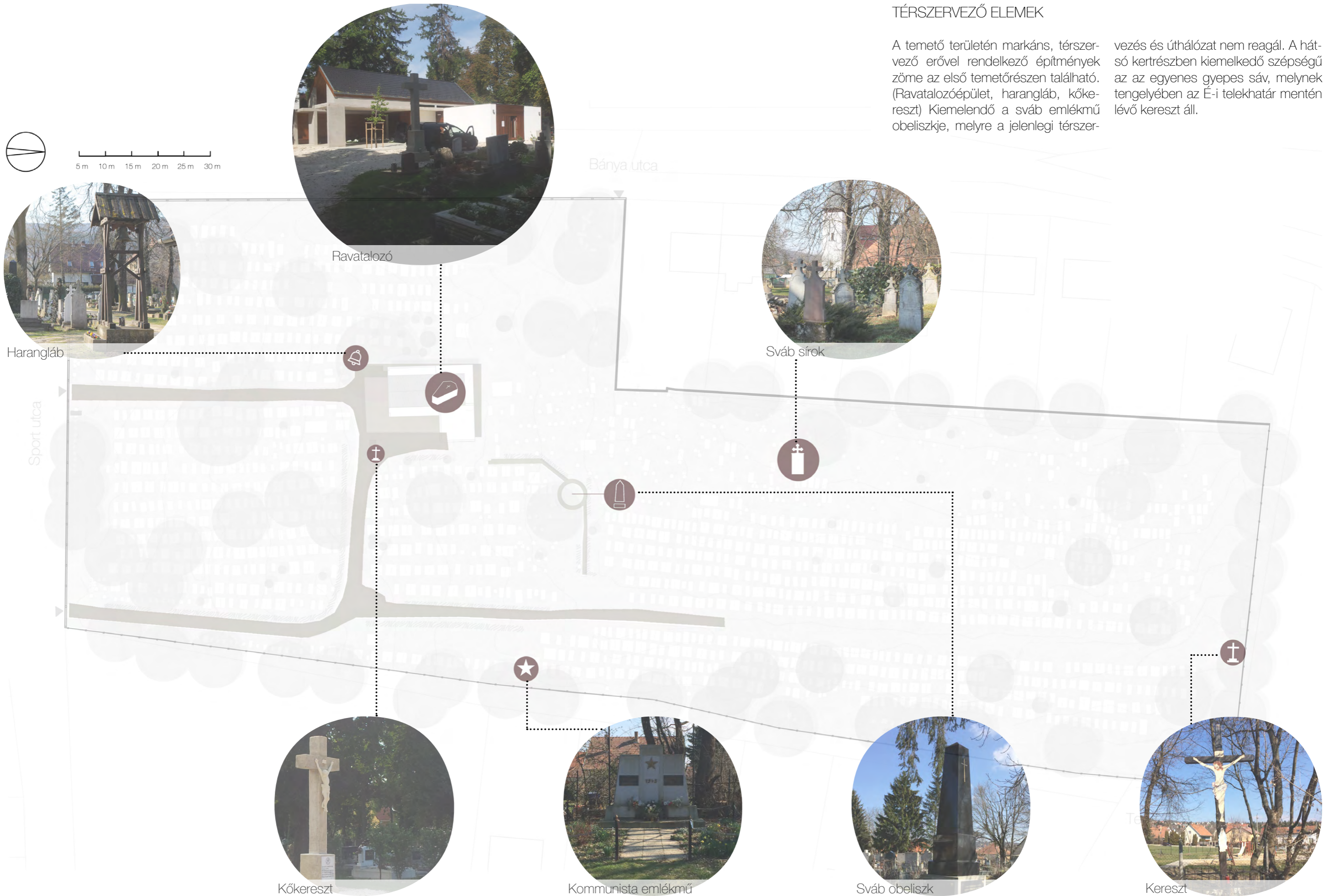

TÉRSZERVEZŐ ELEMEK

A temető területén markáns, térszer-
vező erővel rendelkező építmények
zöme az első temetőrészben található.
(Ravatalozóépület, harangláb, kőke-
reszt) Kiemelendő a sváb emlékmű
obeliszkje, melyre a jelenlegi térszer-

vezés és úthálózat nem reagál. A hát-
só kertrészben kiemelkedő szépségű
az az egyenes gyepek sáv, melynek
tengelyében az É-i telekhatár mentén
lévő kereszt áll.

Kőkereszt

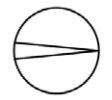
Kommunista emlékmű

Sváb obeliszk

Kereszt

Szórt burkolatú út

Nyugati bejárat

BEJÁRATOK

A temető jelenleg három bejáraton át közelíthető meg. A Sport utcai főbejáraton keresztül a ravatalozó épülete könnyen elérhető. A temető DK-i sarkában található a gazdasági bejárat.

A harmadik bejárat a Bá-nya utcáról nyílik, kedvezőtlen helyen, a temető sarkában és elsősorban az itt elhelyezett urnafalak közvetlen megközelítését teszi lehetővé.

JELENLÉGI ÚTHÁLÓZAT

A főbejáratához kapcsolódó fehér mészkőzúzával borított út elsősorban ravatalozó megközelítésére szolgál. A gazdasági bejáratról a temető hátsó részébe vezető út egy része szintén zúzott mészkővel borított, hasonlóan a két bejáratot össze-

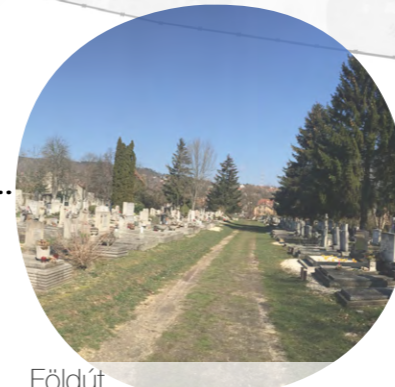
kötő keresztirányú úthoz a ravatalozó előtt. A ravatalozó épülethez nagyobb mézkőlap burkolatú külső tér (terasz) csatlakozik, mely körül szintén zúzott mészkőburkolatú sáv található. A hátsó temető részbe csupán gyepes utak vezetnek.

Főbejárat

Szórt burkolatú út

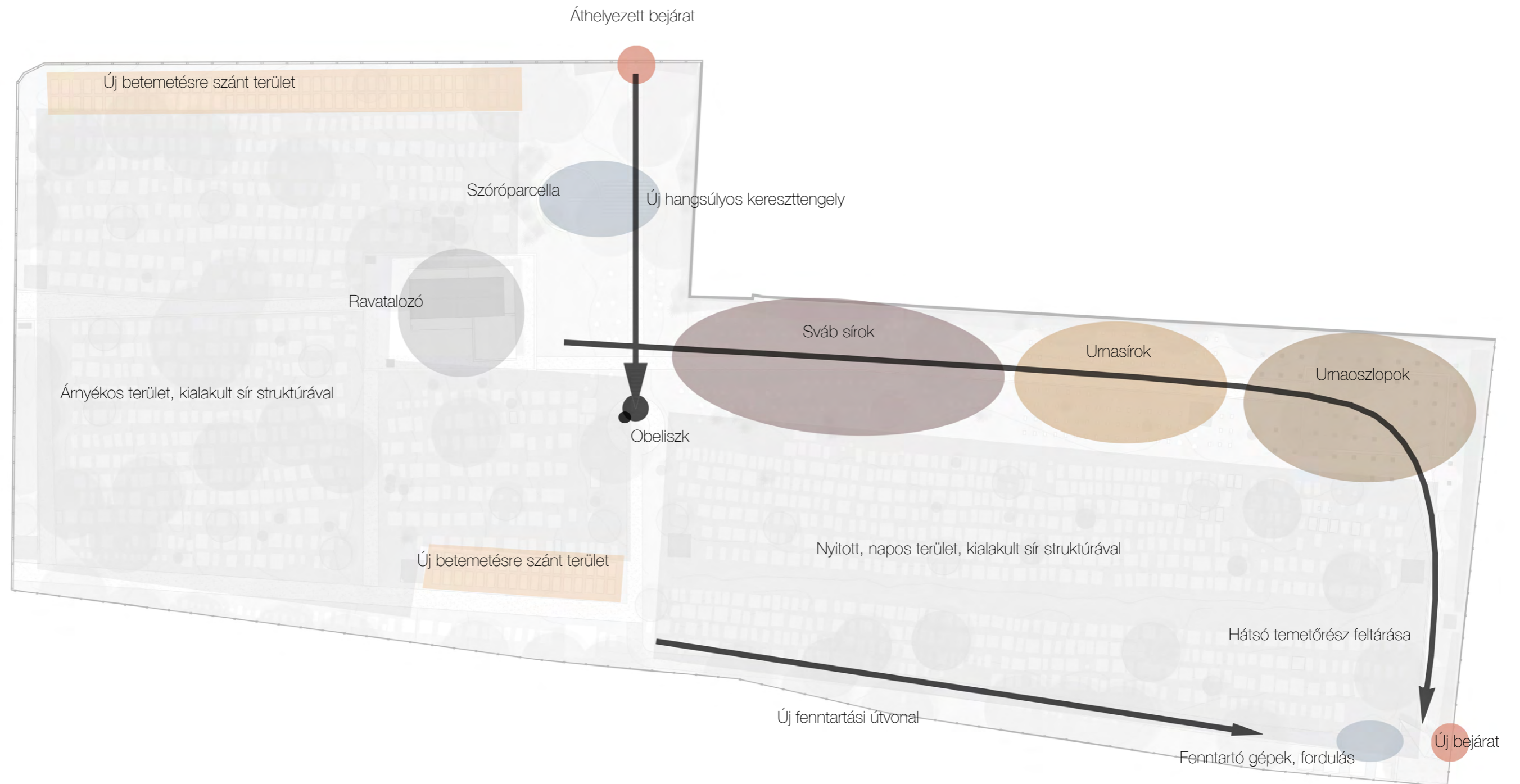

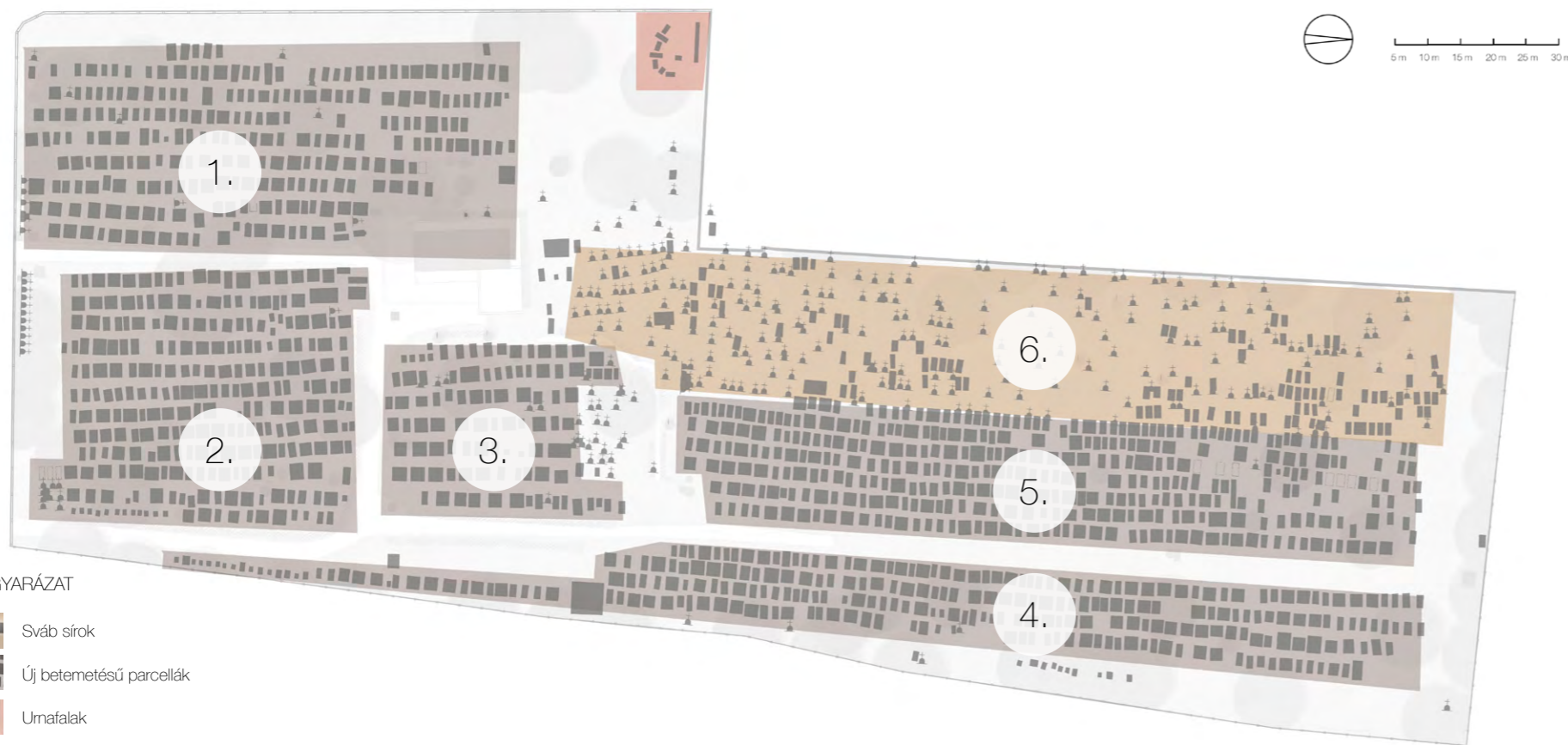
Földút

Gyepes út

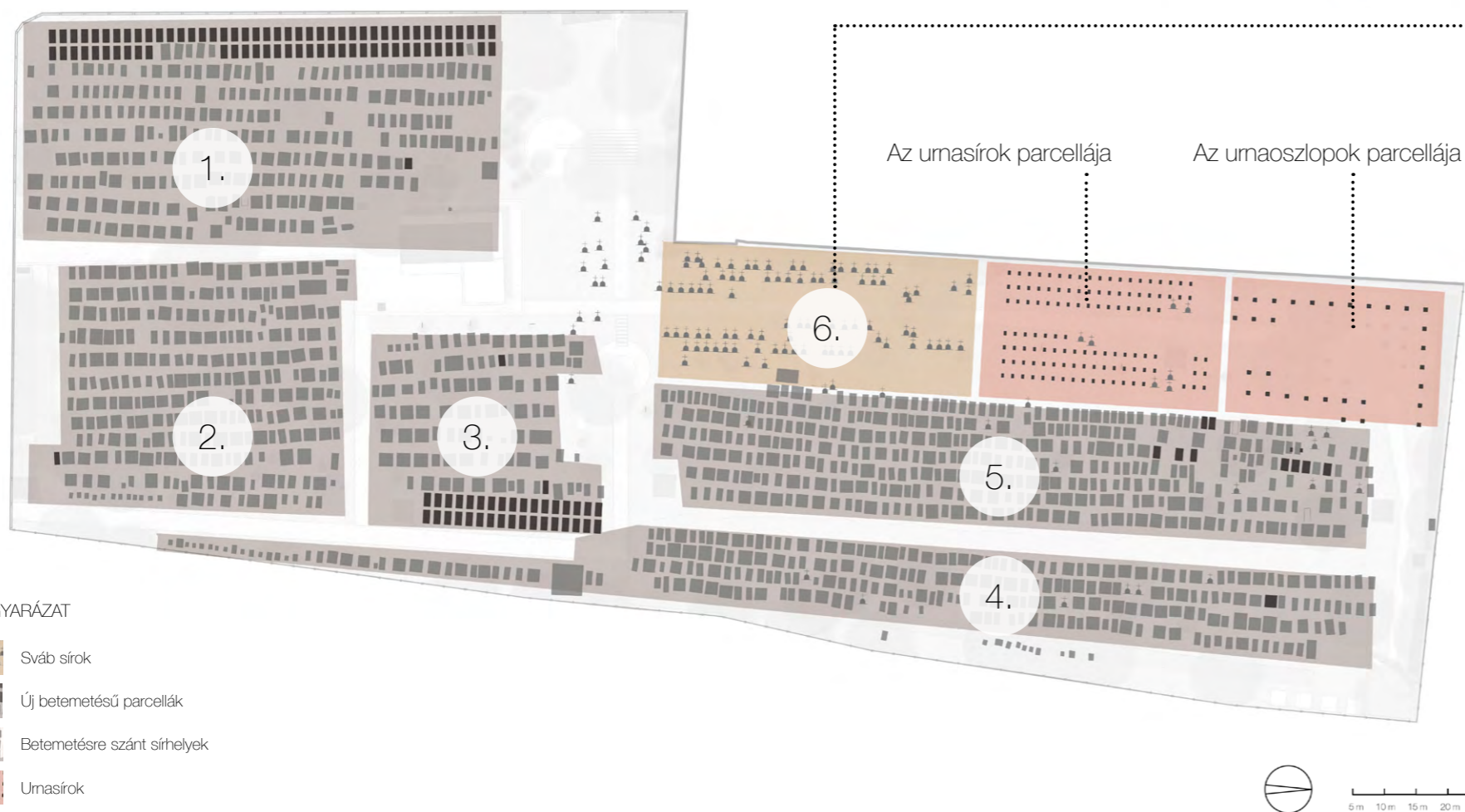

Sváb sírok

Új betemetésű sírok

A SVÁB PARCELLA

A sváb parcella helye nem változik, utalva ennek a temetőrésznek a múltjára és kontinuitására. Bár a temetőnek ez a része „kegyeleti parkként” funkcionál, a sírokat mégis a régi parcellákban szokásos módon sorokban rendezzük. A sorok meg-megsza-

kadnak, mégis a sírok elhelyezése azt az érzetet kelti, mintha egy régi temetőben járnánk. A sírsorok között nagyobb foltokban ültetendő kora tavaszi hagymás virágok szintén a „felhagyott” temető karaktert erősítik.

BEJÁRATOK

A jelenlegi bejáratokon túl az Önkormányzati elképzelésekkel összhangban a terület ÉK-i sarkában, a Temető utca kanyarjából is tervezünk egy új bejáratot nyitni, mely közvetlenül megközelíthetővé teszi a hátsó temetőrészét. A Bánya utcai bejárat áthelye-

zését javasoljuk oly módon, hogy a sváb obeliszk a kapu tengelyébe kerüljön. Ezáltal a kapu a kellemetlen „sark” pozícióból kb. 8,5 m-rel délre kerül. A Sport utcai kapuk helye változatlan.

JELMAGYARÁZAT

- Térszervező elemek
- Stabilizált zúzott mészkő burk sülly. 20cm széles mészkő szegéllyel
- Stabilizált zúzott mészkő burk. sülly. beton/acél szegéllyel
- Stabilizált zúzott andezit burk. sülly. beton/acél szegéllyel
- 45 cm széles mészkő sávok gyepphézaggal
- Meglévő térkő burkolat
- Bejáratok
- Vízvételi helyek

BURKOLATOK

A tervezett utak egységesen 2,4 m szélesek, a ravatalozó mészkő burkolata körüli sáv változó szélességű. A burkolat egységesen világos színű stabilizált zúzott mészkő, csupán a K-i telekhatár mentén futó fenntartó útvonal burkolata sötétszürke stabilizált andezit zúzalék. A főbb útvonalakat 20 cm széles mészkősáv szegélye-

ÚTHÁLÓZAT, A TEMETŐ ÚJ FUNKCIONÁLIS ELEMEINEK ELHELYEZÉSE

Az úthálózat tervezésekor szempont volt a Bánya utcai bejárat irányából a terület feltárását biztosítani, illetve az északi temetőrészén egy fő feltáró útvonalat kialakítani, mely összeköti a ravatalozót az új ÉK-i sarokban kialakítandó bejárat. További cél a hátsó temetőrészén új hulladék és komposztlerakó elhelyezése és ezek megközelítésének biztosítása.

A Sport utcai főbejáratot a ravatalozóval összekötő út a főbejárat felé fokozatosan szélesedik és a kapu előtt fogadóteret alkot, elkerülve a főbejárat és a ravatalozó épület között lévő idős fákat. A ravatalozó mészkő lapburkolatú „platóját” körbeölelő zúzottkő „szőnyeg” fogadja a főbejárat

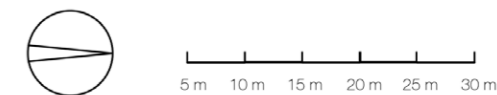
felől érkező forgalmat, és innen indul a hátsó kertrészbe vezető új sétaút is, mely a ravatalozó terét köti össze az új ÉK-i bejárat. Erre az útra fűződik rá a többé-kevésbé jelenlegi helyén maradó sváb parcella, illetve az újonnan kialakítandó urnasírok parcellája és az ÉNY-i sarokban az új kialakítású urnaoszlopok parcellája. A hátsó temetőrész szép elemét, az egyenes gyepest utat, tengelyében az É-i telekhatáron lévő feszülettel változatlan formában megtartásra javasoljuk.

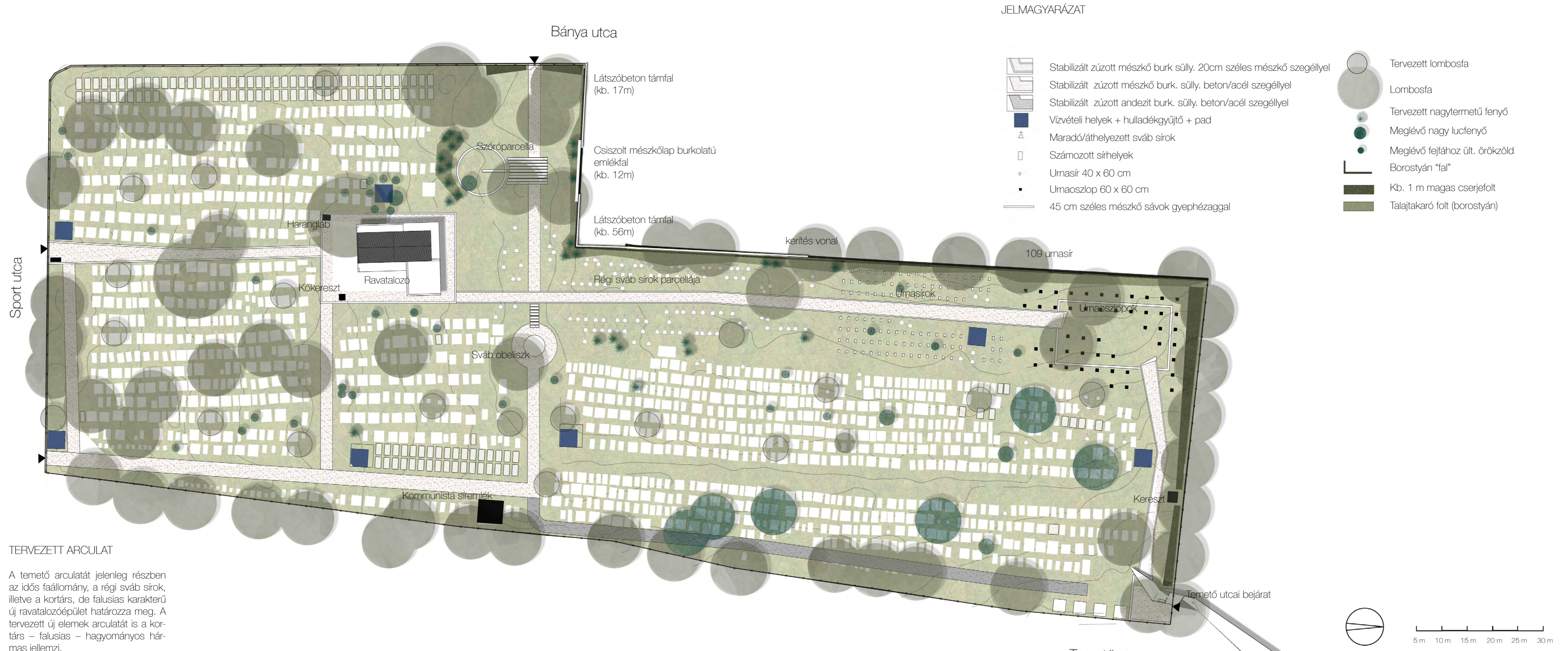
A gazdasági bejáratról induló, az előbbivel többé-kevésbé párhuzamos út a kommunista síremlék magasságában megtörve a K-i telekhatár mentén az ÉK-i sarokban kialakítandó új bejárat

irányába felé fut, majd a bejárat közelében gyepestes jármű fordulóban végződik. Itt helyezhetők el a hulladék tárolók illetve a komposztálók.

A Bánya utcai áthelyezett kaput a meglévő sváb obeliszkkal új sétaút köti össze. Ennek mentén található az újonnan kialakítandó szóróparcella. Ez a sétaút a sváb obeliszken „túlfutva” fontos keresztirányú átkötést biztosít a temetőben. További keresztirányú kapcsolatot létesít a gazdasági bejárat és a főbejárat között a Sport utcai kerítés közelében futó út, a ravatalozó környezetében az épület déli oldalán induló sétaút.

fenntartó gépjárművel fordulására a burkolatok körül a fordulási sugár által kijelölt területen zöld színű műanyag gyeprács elhelyezését javasoljuk, mely gyepestes, gyakorlatilag láthatatlan, de időszakos gépjármű terhelést elvisel.

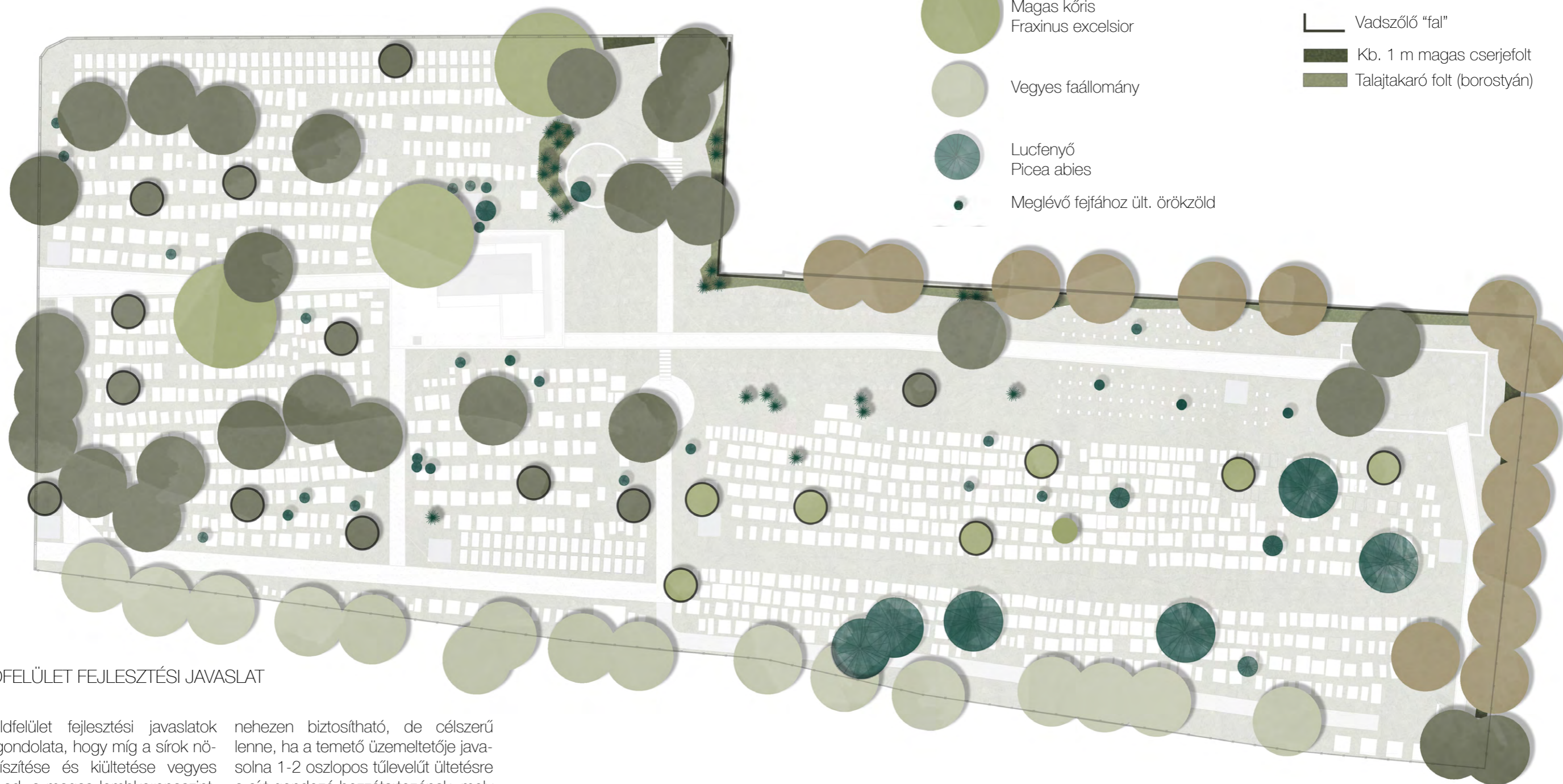

JELMAGYARÁZAT

- Mezei juhar
Acer campestre
- Vadgesztenye
Aesculus hippocastanum
- Magas kóris
Fraxinus excelsior
- Vegyes faállomány
- Lucfenyő
Picea abies
- Meglévő fejfához ült. örökzöld
- Tervezett piros virágú vadgesztenye
Aesculus camea 'Briotti'
- Tervezett magas kóris
Fraxinus excelsior
- Tervezett nagytermetű fenyő
- Vadszőlő "fal"
- Kb. 1 m magas cserjefolt
- Talajtakaró folt (borostyán)

ZÖLDFELÜLET FEJLESZTÉSI JAVASLAT

A zöldfelület fejlesztési javaslatok vezérgondolata, hogy míg a sírok növénydísztése és kiültetése vegyes képet ad, a magas lombkoronaszint, illetve a NY-i kerítés mentén kialakítandó, fémvázra futtatott borostyán 'fal' minél egységesebb, homogénebb képet adjon. A fejfákhoz ültetett tűlevelűek tekintetében az egységesség

nehezen biztosítható, de célszerű lenne, ha a temető üzemeltetője javasolna 1-2 oszlopos tűlevelűt ültetésre a sírt gondozó hozzátartozónak, mely mind öko-lógiai szempontból, mind vizuális szempontból (méret!) megfelelő. Így a jelenlegi rendezetlen összkép helyett hosszú távon ezen a szinten is egységes lenne a növényalkalmazás.

5m 10m 15m 20m 25m 30m

ZÖLDFELÜLET FEJLESZTÉSI JAVASLAT

Az első területen meglévő sűrűségben a magas koronaszint fenntartása a cél. Ennek érdekében javasoljuk a durván csonkolt egyedek kivágását és az idős egyedekből álló állomány ifjítását elsősorban piros virágú vadgesztenye (*Aesculus carnea* 'Briotti') aláte-lepítéssel, mely az aknázó-moly kártételére kevésbé érzékeny mint a jelenleg itt lévő vadgesztenye-faj.

A hátsó területrész közepén a hiányzó magas koronaszintet javasoljuk elsősorban magas kőrisek telepítésével biztosítani. A jövőben a két területrészben eltérő fafaj által alkotott magas koronaszint eltérő hangulatú kertek kialakulásához vezet.

A tervezett szóróparcella környezetében 6-8 m magas oszlopos tűlevelű csoportok ültetését javasoljuk, részben a kerítés kellemetlen szögű töréspontjának eltakarására, részben a sűrűn betemetett részekről történő vizuális elhatárolásra. Ültetésre javasolt faj: *Thuja occidentalis* 'Malonyana'.

A sűrűn betemetett parcellák „lazítására” egy-két sírhelyre, illetve az új urnaparcella területére elszórtan további oszlopos tűlevelűek ültetését javasoljuk a késő őszi és téli díszérték fokozására, melyek oszlopos növekedésűek, max. 3-4 m magasak. Ültetésre javasolt tiszafa fajok: napra/ férányékba/ árnyékba *Taxus x media* 'Hicksii', *Taxus baccata* 'Fastigiata'.

A meglévő esetleges elhelyezésű sövények kivágását javasoljuk. A parcellákat nem javasoljuk sövényrel körbevenni, mert ezáltal még inkább leszűkül a parcellák közötti tér. A területen elszórtan elhelyezett vízvételi hely egységeket célszerű egységesen max. 1 m magas, homogén nyírt sövényrel körbeültetni.

Javasolt fajok: *Symphoricarpos albus* (hóbogyó), *Syringa meyeri* 'Palibin'

(törpe orgona). Az É-i telekhatár mentén a játszótértől való vizuális zárást max. 1,5 m magas nyíratlan virágos sövényrel javasoljuk megoldani. Javasolt fajok: *Symphoricarpos albus*, *Syringa meyeri* 'Palibin'.

A sváb sírhelyek környezetében, ahol a sírdíszítésekkel adódó virágdísz nem jellemző, nagyobb foltokban kora tavaszi hagymásokat (pl: *Crocus* - krókusz, *Muscari racemosa* - gyöngyike) lehet ültetni, melyek korán visszahúzódnak, így a gyep ápolását nem akadályozzák.

Aesculus carnea 'Briotti'

Thuja occidentalis 'Malonyana'

Symphoricarpos albus

Muscari racemosa

Fraxinus excelsior

Taxus x media 'Hicksii'

Symphoricarpos albus

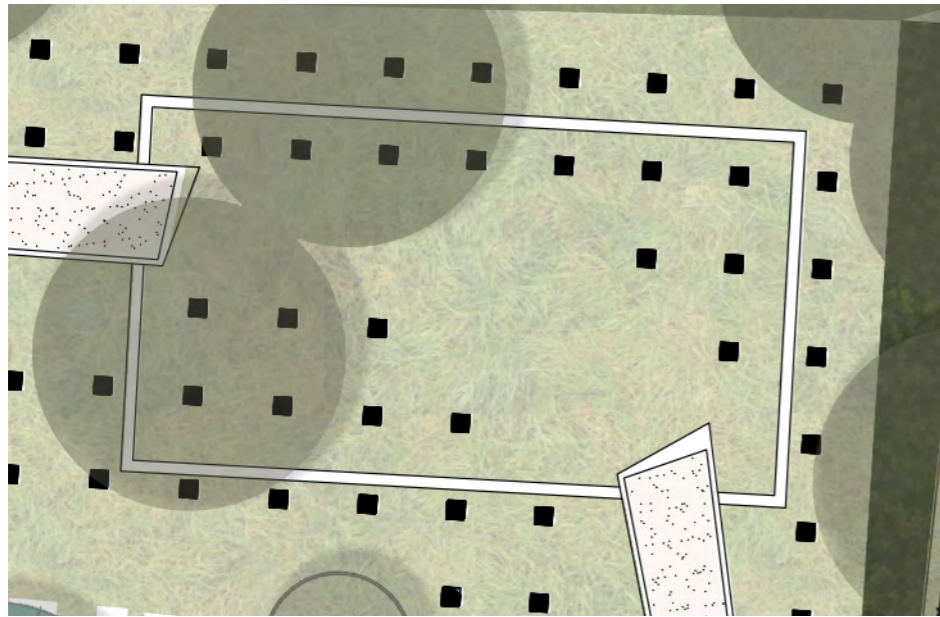

Taxus baccata 'Fastigiata'

Syringa meyeri 'Palibin'

Groenendaal Cemetery, 's-Hertogenbosch, HOLLANDIA

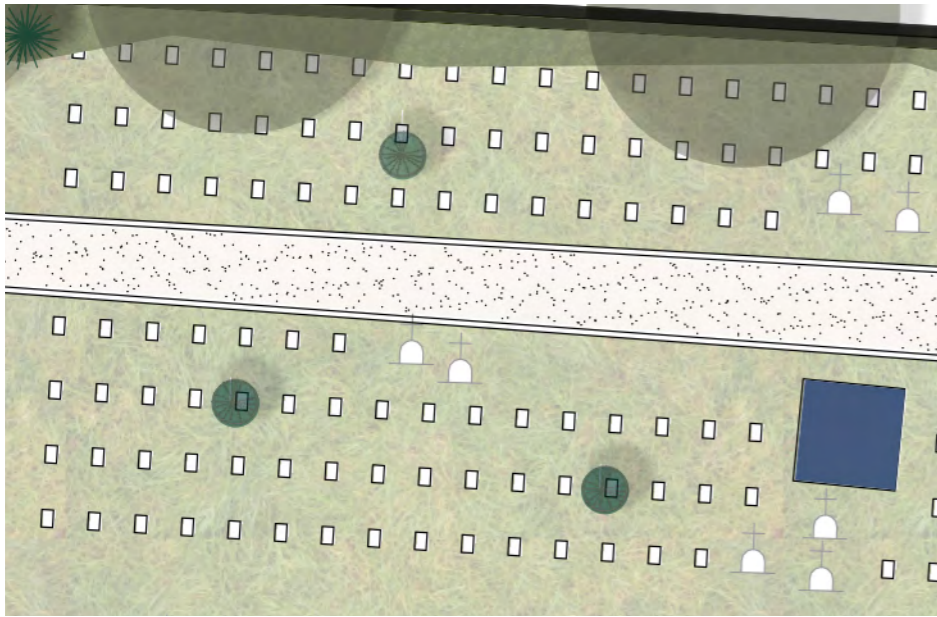

AZ URNAOSZLOPOK PARCELLÁJA

Az urnaoszlopok parcellája a temető ÉNY-i sarkában helyezkedik el. Az elbontandó urnafal helyett itt összesen 141 db. urna elhelyezésre alkalmas „fülke” alakítható ki 47 db. urnaoszlopban. (Három urnafülke/oszlop) Az urnaoszlopok tervezett alaprajzi mérete kb. 60 x 60 cm, magassága kb. 210 cm, és előregyártott törtefém műkő elemekből készülnek. Az urnaoszlop parcella terét egy kb. 22 x 12 m-es

téglalap alakú gyepfelületet övező 45 cm széles mészkő szegély határozza meg, melynek mentén helyezkednek el az urnaoszlopok kb. 3 x 3 m-es szabályos négyzethálóban kiosztva, melynek szabályosságát a meglévő idős fák oldják. A ravatalozótól a hátsó bejárathoz vezető sétaút az urnaoszlop parcellánál megszakad, és a téglalap alakú gyepes térbe fut, ezáltal hangsúlyozva az iránytörést.

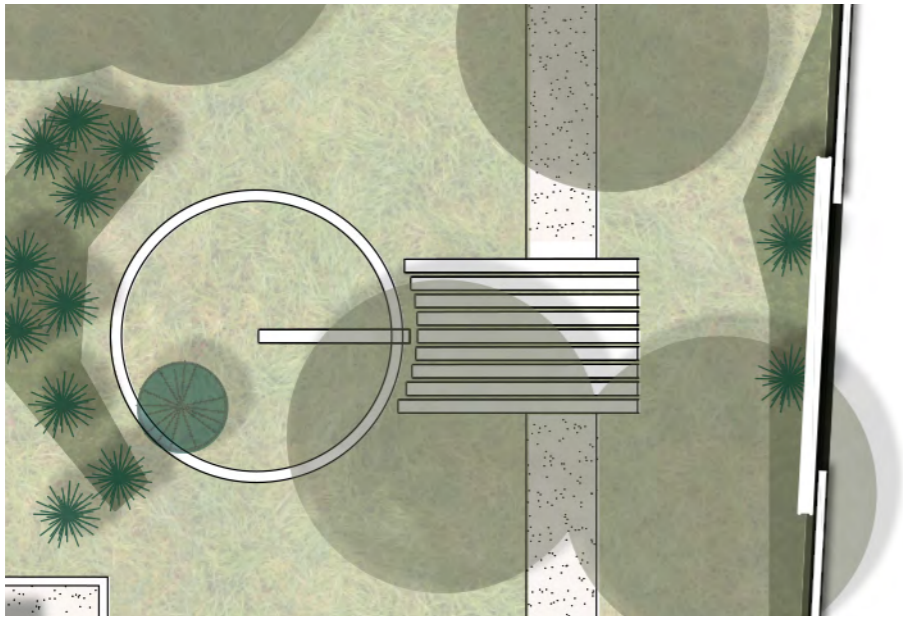

AZ URNASÍROK PARCELLÁJA

Az urnasírok parcellájában 109 db. sírhely került elhelyezésre. A sírkövek tervezett mérete 40 x 60 cm. A sírköveket szabályos raszterben helyezük el, a sírkövek közötti távolság 120, illetve 150 cm, mely kényelmes átjárást tesz lehetővé az urnasírok között. A raszter néhány pontján egy-egy oszlopos tűlevelű örökzöld cserje kerül ültetésre, ezáltal oldva a raszter merevségét. Az urnasírok parcellájában egy vízvételi pont is elhelyezésre kerül.

A SZÓRÓPARCELLA

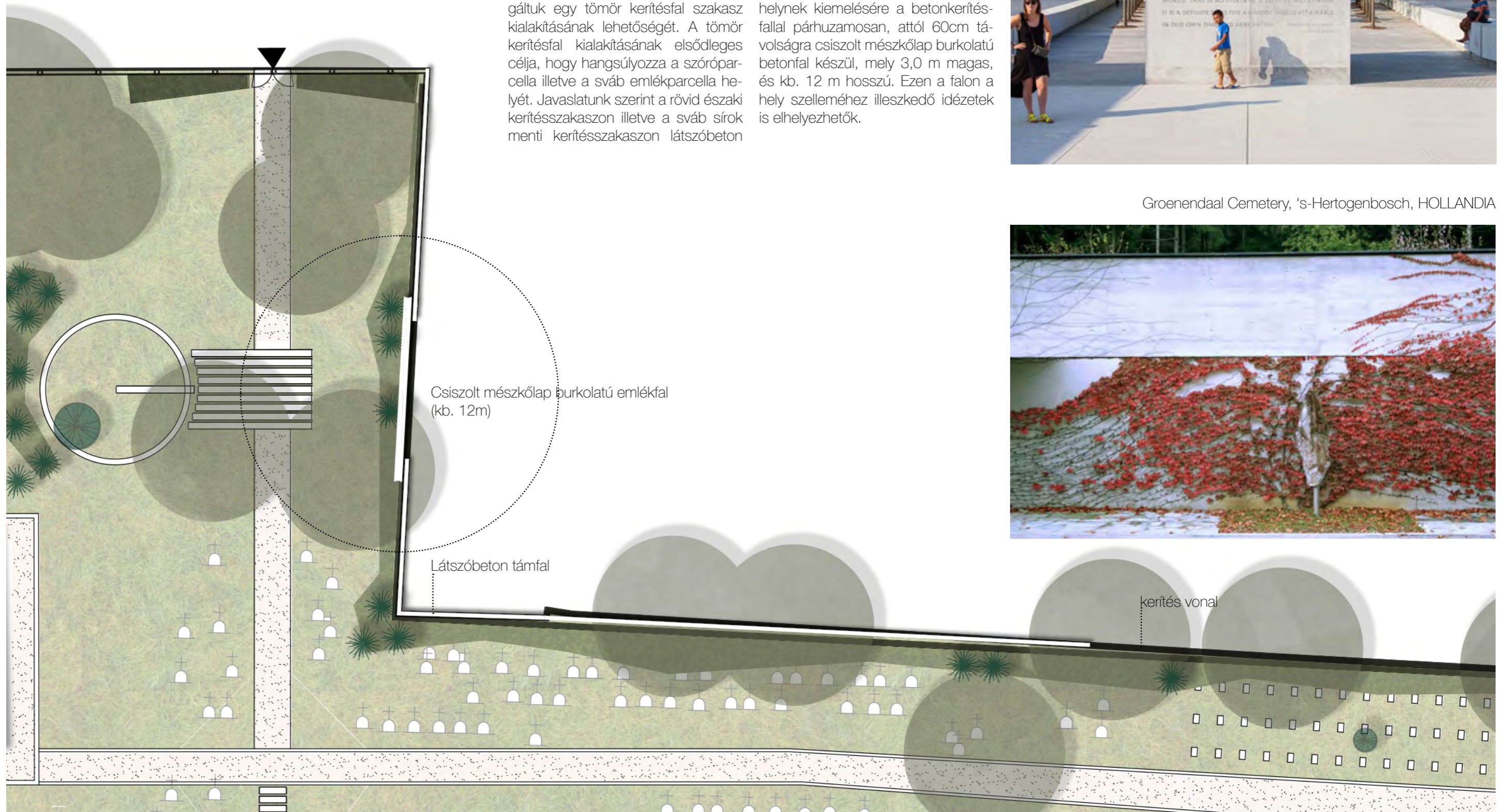
A Bánya utca áthelyezett bejárat közelében helyezük el a szóróparcellát, mely egy 9 m átmérőjű kör alakú gyepfelület 30 cm széles mészkő szegéllyel. A kör középpontjában elhelyezkedő hamvasztó fűvókához egy 45 cm széles mészkőburkolatú sáv vezet. A Bánya utcai bejáratától a Sváb Obeliszkhöz vezető sétaúton keresztül 45 cm széles mészkősávokból álló gyephézagos burkolt felület egy-egy szórásos temetési szertartás során a búcsúztatók részére alkalmas tartózkodóhelyet biztosít.

NYUGATI TELEKHATÁR KERÍTÉS ALTERNATÍV MEGOLDÁS

A nyugati telekhatár mentén jellemzően horganyzott fémszerkezetre felfutó borostyán „fal szolgál kerítésként. A sváb parcellák melletti kerítésszakaszon, illetve az ÉNY-i saroktól induló rövid északi telekhatáron megvizsgáltuk egy tömör kerítésfal szakasz kialakításának lehetőségét. A tömör kerítésfal kialakításának elsődleges célja, hogy hangsúlyozza a szóróparcella illetve a sváb emlékparcella helyét. Javaslataink szerint a rövid északi kerítésszakaszon illetve a sváb sírok menti kerítésszakaszon látszóbeton

minőségű kb. 2,5 m magas betonfal kerül kialakításra, melyet javaslunk vadszőlővel (*Parthenocissus tricuspidata* 'Veitchii') befuttatni. A tervezett betonfal szakaszok teljes hossza: kb. 73 m. A szóróparcella közelében, e helynek kiemelésére a betonkerítésfallal párhuzamosan, attól 60cm távolságra csiszolt mészkőlap burkolatú betonfal készül, mely 3,0 m magas, és kb. 12 m hosszú. Ezen a falon a hely szelleméhez illeszkedő idézetek is elhelyezhetők.

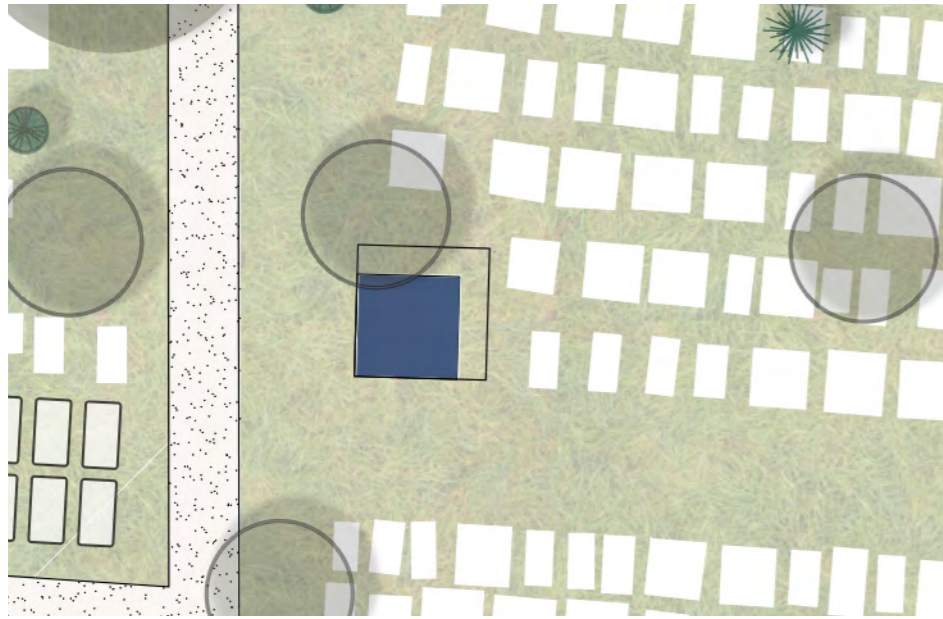

FRD Four Freedom Park, New York, USA

Groenendaal Cemetery, 's-Hertogenbosch, HOLLANDIA

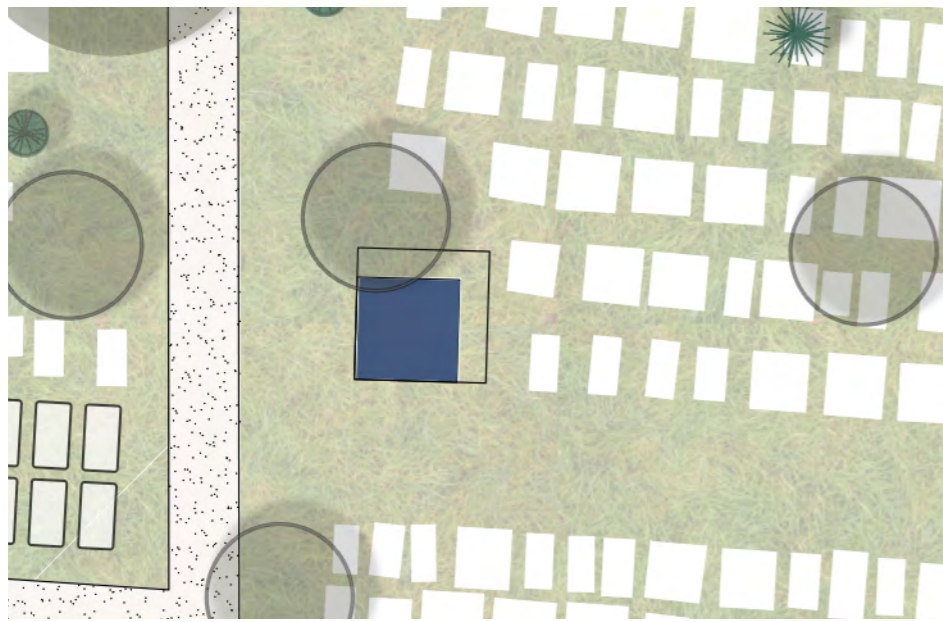
VÍZVÉTELI HELYEK - I. VÁLTOZAT

A temető területén ma öt vízvételi hely található, melyekhez betonvasakból hegesztett öntözőkanna tartó kapcsolódik. A tervek koncepció értelmében a területén még két vízvételi pont (összesen 7 db.) kialakítása szükséges. Ezek azonos méretű, megjelenésű és felszereltségű „kiszolgálópontokként” funkcionálnak, ivókúttal, hulladékgyűjtővel, paddal és öntözőkanna tárolására alkalmas elemmel. A vízvételi pontok kialakítására két változat készült.

Az első változat szerint a szervízponatok mérete 4 x 4 m, mely egy 3,5 x 3,5 m-es stabilizált zúzottköves négyzet alakú felület, két oldalon 50 cm széles betonsáv szegéllyel, ami „berendezési sávként” funkcionál. Ebben a sávban helyezük el a CSONGOR ivókutat, a sarokban 170 x 170 méretű egyedi kialakítású sarokpadot, mely a Városszépítő kft. 'KONSTRUKTÍV'

padjából alakítható ki. Ezenkívül itt található egy acéllemezről készülő hulladékgyűjtő mely 90 x 50 cm alapterületű, magassága 100 cm. Ezen belül helyezünk el két, görgőkkel mozgatható 30 x 40 x 80 cm-es acéllemezről készülő tárolót, mely szelektív hulladékgyűjtésre is alkalmas. A zúzottköves felületen vízszintesen helyezkedik el a 25 x 30 x 150 cm méretű acéllemezről készült hasáb, mely a CSONGOR ivókút arányai szerint készül. A hasáb felső oldalán kialakított ovális nyílásokban helyezhetők el az öntözőkannák. A hulladékgyűjtő, az öntözőkanna tartó, illetve a sarokpad lábai a fémlémezről készülnek, és a CSONGOR ivókúttal megegyező módon sötétszürkére színterézettek. A vízvételi helyet kb. 1 m magas nyírt lombhullató cserjéből álló sövény határolja.

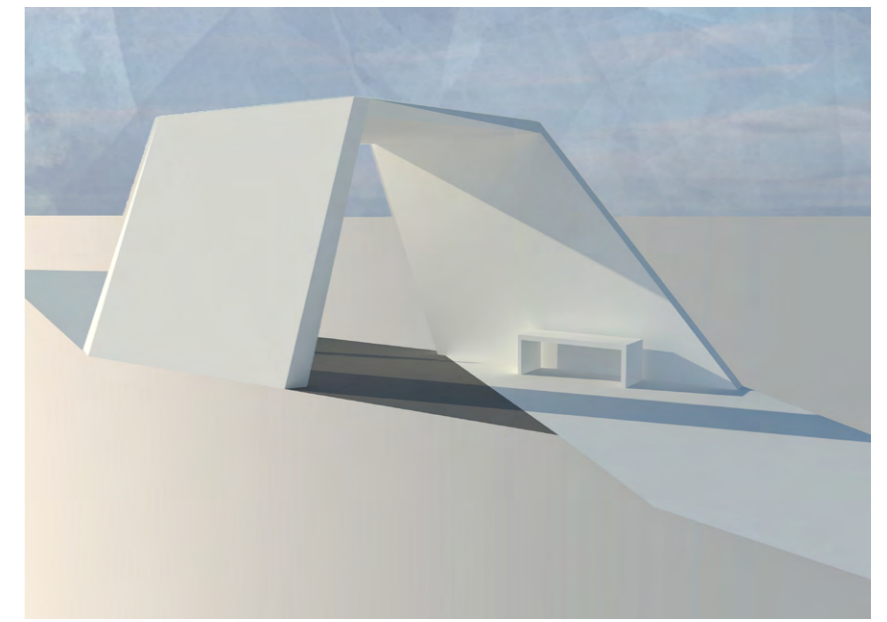
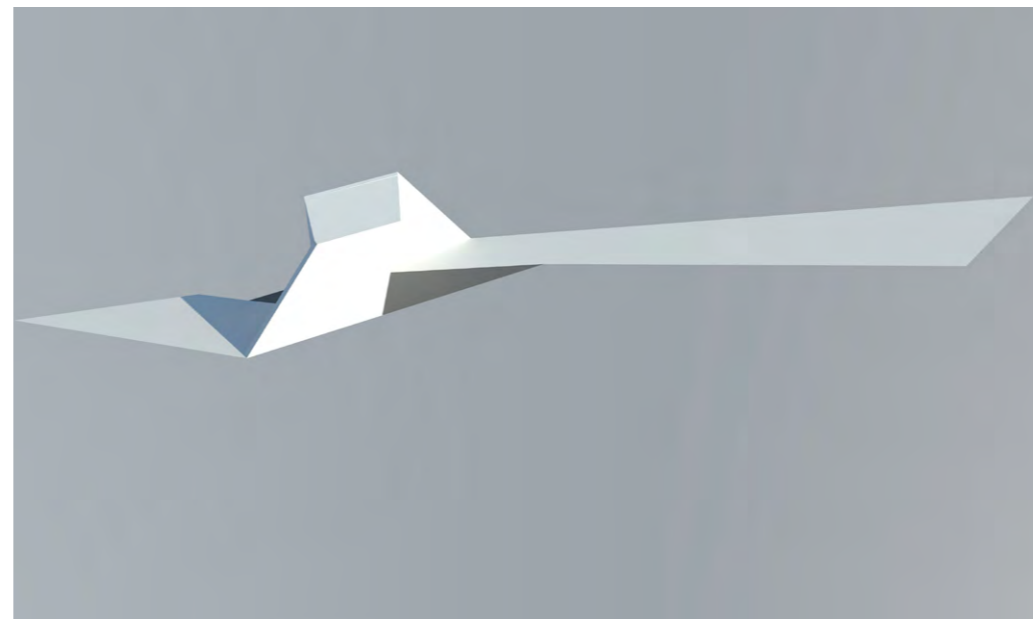
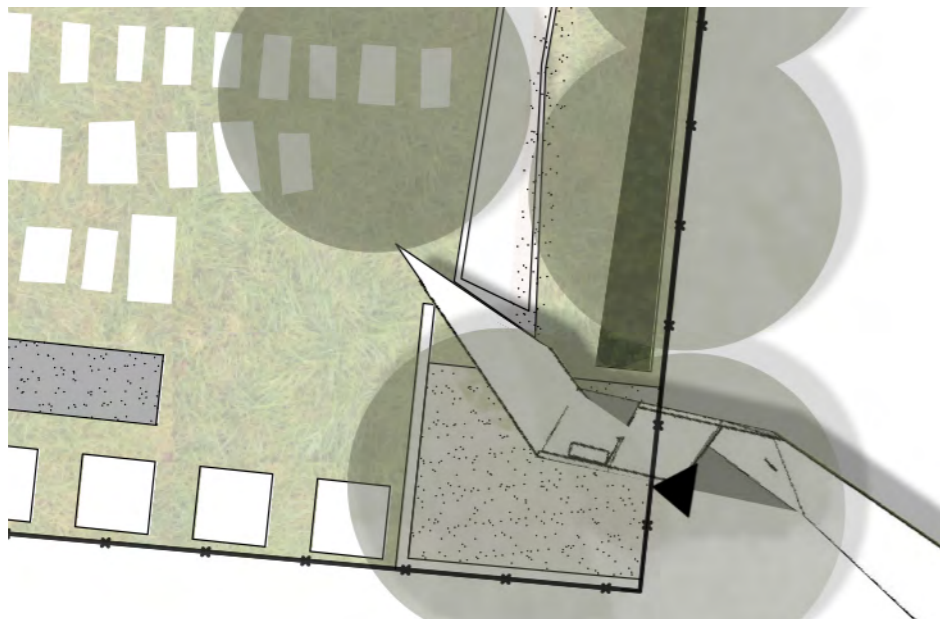
VÍZVÉTELI HELYEK - II. VÁLTOZAT

A második változat szerint a vízvételi multifunkcionális pont területe 2,5 x 3m. Az alapsík és a „hátfal” adó fal anyaga monolit beton, melynek felületi kidolgozása a későbbi részletes tervezés feladata. A platform egységes hátfala integrálja a Városszépítő Csongor típusú ivókútját, végső soron keretezi azt. A kút körül egységes kis beton polcok helyezkednek el „véletlenszerűen”, melyek konzolként tartják az egységes öntözőkannákat. Jelenleg 6 db kanna elhelyezésére van mód, azonban ez a szám a megrendelői konkrét igények figyelembevételével még változhat. A kút hasábjával azonos „vastagságú” hátfal (20 cm) elsősorban látványi lezárás, mely a környező sírmezők és az integrált funkciók különbözősége folytán szükségyszerű téri követelmény. A pengefal befoglaló mérete 3,00 x 1,65 m. A platform elülső felében kapott helyet

egy hulladéktároló, melynek két oldala fémlemez, kettő bütüje pedig fémháló burkolatú. A fémháló biztosítja a bele kerülő túlnyomó részt szerves hulladék megfelelő átszellőzését. A fém-szerkezetű hulladéktároló befoglaló mérete 0,5 x 0,8 x 1,5 m. A platform elülső sarok pozíciójába helyeztünk egy támla-nélküli fém/fa kombinációjú padot, amely ugyancsak a (ravatalozónál már alkalmazott) Városszépítő bútorcsalád, Konstruktív pad típusának egy rövidített, 1 méteres változata. A vízvételi multifunkcionális platform berendezésének elrendezése a konkrét helyzetre reagálva változhat. Vagyis megtűkrözve vagy a szemetes pad egységeket felcserélve mindig az aktuális helyhez illeszkedik. A hátfal beton lemeze hátul nyírt sövény takarást is kaphat, vagy akár vadszőlővel (*Parthenocissus x tricuspidata veitchii*) is befuttatható.

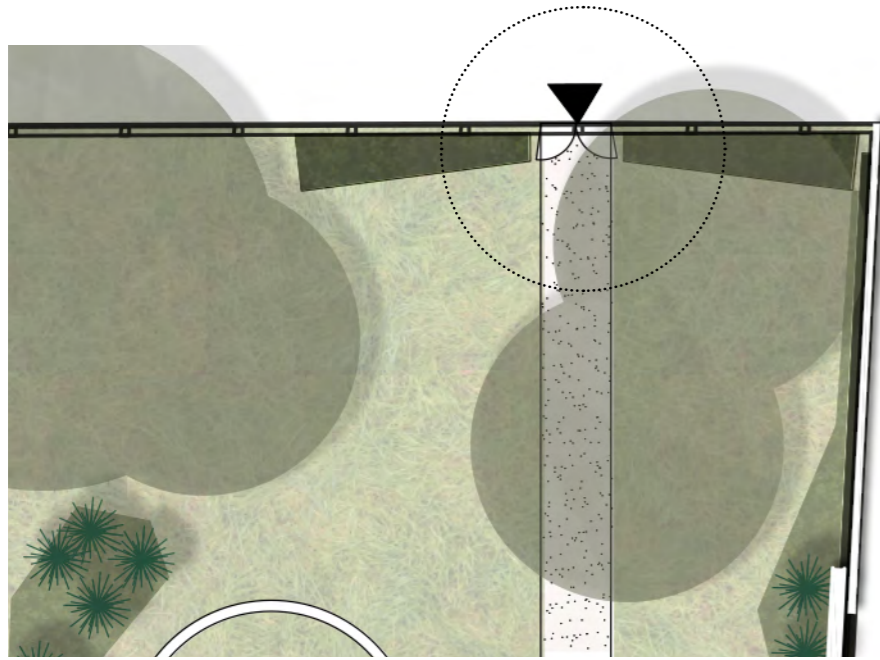
ÚJ TEMETŐ UTCAI BEJÁRAT

A temető északkeleti sarkába telepítendő új bejárat pozíciója térbeli értelemben két szempontból is kihívásokkal „terhelt”. Egyfelől a sarok felőli megnyitás eleve szerencsétlen szituációt okoz a belső továbbközlekedés, illetve megközelítés okán, másfelől a külső megközelítés is átlós irányú, ráadásul közvetlenül egy kerítés mentén haladó. A rézsútos irányt célszerű a kapu szituációban merőlegesbe „fordítani”.

Az új objektum egy csavarodó beton szalagot szimbolizál, melynek tekérése folytán az adódó térbeli törések

természetes forgalom terelőket működnek, s irányítják az érkezőket. A szalag túlnyomó részt járdaként funkcionál, azonban az átfordulásnál kaput formáz és az adódó töréspontoknál térfalat képez. A kapu monolit beton szerkezete fogadni képes a bejárat szituáció összes elvárt funkcióját. Kívül az érkezési oldalon információs felületként működik (térkép és egyéb infók elhelyezése), a kapuban fém-szerkezetű filigrán rácsos ajtó helyezhető el, a belső oldalon a találkozási pontban egy pad is helyet kaphat.

ÚJ BÁNYA UTCAI BEJÁRAT

Ez a bejárat szerepét tekintve alárendelt viszonyban áll a főbejárat és a másodlagos hátsó bejárat viszonyrendszerében. Szerkezete ezért egyszerű monolit betonkeret formáz, mely enyhén aszimmetrikus, s (térbeli értelemben) nyit az érkező irányában. Az anyaghasználat folytán jól integrálható a jelenlegi beton kerítésszerkezethez.

KÖLTSÉGBECSLÉS:

Tétel	Munka	Mennyiség	Menny. egysége	A + D egységár (Ft)	A + D ár (Ft)
1.	Előregyártott kerti betonszegély/ fém szegély építése tervezett burkolat határán:	722	fm	4250	3068500
2.	545 fm 20 cm széles mattcsiszolt törtfehér mészkő (20*12cm) szegély beton alapon	13.08	m3	585000	7651800
3.	62 fm 50cm széles mattcsiszolt törtfehér mészkő (50*12cm) urnaoszlop parcellában szegély beton alapon	3.35	m3	585000	1959750
4.	Stabilizált zúzottkő burkolat kisebb fenntartó gépjárműforgalomra méretezett hajlékony alapon	1506	m2	6000	9036000
5.	31,4 fm 30cm széles íves mattcsiszolt törtfehér mészkő szegély beton alapon (szóróparcella)	1.13	m3	585000	661050
6.	89 fm 45 cm széles mattcsiszolt törtfehér mészkő (45* 12 cm) sávok gyephézagosan fektetve	4.8	m3	585000	2808000
7.	Zöldfelület létesítése szóróparcella, sváb parcella, urnasírok, urnaoszlop és új bejáratok környékén	15160	m2	2500	37900000
8.	Látszóbeton kapuelem a Temető u-i bjártnál	16.6	m3	35000	581000
9.	Látszóbeton kapuelem a Bánya u-i bejártnál	1	m3	35000	35000
10.	Vízvételi hely (1 . Változat):	7	db.	758275	5307925
<i>Vízvételi hely részletezve (1 db.)</i>					
V.1.	Stabilizált zúzottkő burk. gyalogos forgalomra méretezett hajlékony alapon	12.25	m2	6000	73500
V.2.	26,25 m2 helyszíni látszóbeton sáv (vtg. 10 cm)	0.375	m3	25000	9375
V.3.	Kerti beton/fém szegély	7	fm	4200	29400
V.4.	Congor ivókút elhelyezve	1	db.	200000	200000
V.5.	Sarokpad egyedi	1	db.	200000	200000
V.6.	Hulladékgyűjtő egyedi	1	db.	150000	150000
V.7.	Öntözőkanna tároló -egyedi	1	db.	60000	60000
V.8.	Sövény telepítés vízvételi gység köré	9	fm	4000	36000
Mindösszesen (nettó)				69009025	Ft
Mindösszesen (bruttó)				87641462	Ft

ALTERNATÍV KERÍTÉSFAL JAVASLAT KÖLTSÉGBECSLÉSE:

Tétel	Munka	Mennyiség	Menny. egysége	A + D egységár (Ft)	A + D ár (Ft)
11.	2,5 m magas látszóbeton kerítés: alapozás (40x 100 cm beton sávalap):	73	fm	18000	1314000
	zsaluzott látszóbeton felszerkezet:	73	fm	54000	3942000
Összesen (nettó)					5256000 Ft
Összesen (bruttó)					6675120 Ft
12.	3 m magas csiszolt mészkőlapburkolatú emlékfal: alapozás (40x 100 cm beton sávalap):	12	fm	18000	216000
	felszerkezet zsalukőből:	12	fm	54000	648000
	2-3 cm vtg. mészkőlap burk.a látszó felületeken:	40	m2	17000	680000
Összesen (nettó)					1544000 Ft
Összesen (bruttó)					1960880 Ft
Mindösszesen (nettó)					6800000 Ft
Mindösszesen (bruttó)					8636000 Ft

A költségbecslés nem tartalmazza a sírok és Gulág emlékmű áthelyezés költségét,
valamint a kialakítandó urnasírok és urnaoszlopok költségét.
Továbbá nem része költségbecslésnek a hamvak szétszórására szolgáló vízgépészeti berendezés költsége.